

TÜRK Péter**A változás és az állandóság képei**

május 7 – június 14

Türk Péter (1943-2015) konceptuális irányultságú, következetes és koherens munkásságának mindegyik szakaszában kiemelkedő jelentőségű, nemzetközi színvonalú műveket hozott létre. Életművét a rendszerezhetőség, a struktúrákban s ugyanakkor sorozatokban való gondolkodás jellemezte. Az első pillantásra hétköznapiak tűnő témákból redukált eszköztára segítségével bontakozik ki munkái gondolati gazdagsága. Mindazonáltal munkásságának valós léptéke és összetettsége, korszakainak rétegzettsége csak a múlt évben, a Ludwig Múzeumban megrendezett retrospektív tárlat révén vált egyértelművé. Ennek a bonyolult mintázatnak egy – de a többivel szoros kapcsolatban álló – elemét, ha úgy tetszik, műfaji csoportját emeli ki, ebből válogat a jelenlegi kiállítást.

Az 1989-es *Istentapasztalat* háttére személyes és örökérvényű nézőpontok lehetőségét kínálja fel: a fókuszáltabb, a szükséges időt és munkát kihasználó „programok” közé tartoznak a *Vetítések és egymásra rajzolások* több mint másfél évtizedig futó sorozatai is. A rajzok a médiumváltás ellenére is építenek a Fenoméneke fotóalapú munkáinak szemléletére: a „formaadattár” alapjául, amelyből Türk dolgozik a hétköznapiakat és a művészettörténetet egyaránt magában foglaló széleskörű anyaggyűjtés szolgálatául. Redukált technikai apparátust működtetve – nagyszámú diakép egymásra vetítésével, másolásával, toll, ceruza, ritkábban pasztell és szén használatával – generál újabb és újabb felületeket, vonalhálózatokat, és -struktúrákat. Monokrómiban tartva, finom és apró elmozdulásokkal, pillanatnyi lelki és szellemi kondícióit is akaratlanul rögzítve rétegez egymásra bibliai jeleneteket, Hogarth-műveket, Chardin-csendéleteket, németalföldi tájképeket, utcarészleteket, gravitációval küzdő testeket (keringő, focisták), vagy egy locsolókanna és vödör szinte forgástestté váló formáit. Rácsodálkozik a vonalmozgásokból, sűrűsödésekből és ritkulásokból felsejlő világ részleteiben rejlő végtelen gazdagságára. Szinte ikonfestői türelemmel és precizitással próbálja meg az egymásra másolt, egymásba kapaszkodó idő- és térrétegekből kibontani a „nem ember alkotta képet”.

Türk Péter így ír ezekről a munkáiról:

„Alkotómunkám utóbbi éveiben célomnak tekintem, hogy kidolgozzak egy nagyszámú képegyesítéséből, egymásra-rajzolásából keletkező képtípust. Ez a képalkotási módszer alkalmat ad arra, hogy rátekinthessek a látással és a képalkotással kapcsolatos belső kérdésekre. Ugyanis amikor sok képet egymásra rajzolok, akkor lehetővé válik a megfigyelt képek összevetése, hasonlóságok, különbségeik vizsgálata, az adott lényegformák összeadódása, valamint az a felvillanó belső látás (és tudás), amellyel a több képből születő új képet felismerjük és megnevezzük. Hasonló történik a gondolkodásban is, amikor az értelem az érzékelés és észlelés adatait rendezzi, és az összefüggést, a lényegyet felismeri. Felismertem, hogy ez a képalkotás lehetővé teszi olyan esztétikai tapasztalat és élmény megszületését amelyben a látás és gondolkodás elemei is feltáruulnak...”

Tanulmányaim során a festészet sok témáját, műfaját (csendélet, életkép, tájkép) sorra feldolgozó munkamódszert követek. Megragadta a figyelmemet az a műfajokon belül keletkező formai jellegzetesség, amely az egymásra rajzolódások absztrakt jegyeiből szerveződik és mutatkozik meg. Így a műfajokat feldolgozva lehetőségem van a világ meghatározó látványcsoportjainak vizuális jellegzetességeit előhozni és meglátni...

A technikai segítséget a feladat megoldásához és a sok kép egymásra rajzolásához fázisfotók készítése és kivetítése adta... Ezek a bonyolultnak tűnő előkészületek a nézés egyszerű örömére épülnek, arra, hogy jó valamit a térben – nézőpontunkból kimozdulva – picit mindig másképpen látni. Ez vezetett ahhoz az ötlethez, hogy „teljesen” megnézzek egy dolgot, vagyis a szokáson felül tovább nézzem, és egymásra rajzolva a nézeteiket egy „teljes” képet láthassak meg. Az ötlet megszületése után a fokozatosan változó formák együttlátása, az új formák keletkezése is érdekelni kezdett. Tehát maga a rendszer működése, mely minden lépésben új képet hoz létre.”

TÜRK Péter

A változás és az állandóság képei

május 7 – június 14

Egymásra vetítések és rajzolások [Németalföldi tájképek 1-3] 2002-2003k
papír, ceruza, 70x100 cm

///

A focin túl 1-5, 2001
papír, ceruza, 100x70 cm

///

Egymásra vetítések és rajzolások [Vetítővásznak 1-2] 1993k
papír, ceruza, színes ceruza, 100x70 cm

///

Keringő két szimbolikus tárgy és egy emberpár teljes körülményének
és nézeteinek egyesítéséből – sorozat 16, 20, 24, 19, 30, 22, 9, 23, 26, 2005
papír, ceruza, 50x70 cm

///

Egymásra vetítések és rajzolások [Vetítővásznak 1-3] 1988-1993k
fekete karton alapozva, tempera, zsírkréta, akvarell, 350x500 mm